

Düşünmeye geldiğinde insanın iki tercihi var, ya kendine hakikate kalkan otobüslerden bir bilet alacak veyahut direksiyonuna geçeceği bir araba bulmaya çalışacak.

Otobüstekiler, yani bir cemaat, bir grup, bir ideolojinin koltuklarından bilet almış olanlar çok defa arabaların külüstürlüğüne gülecek. Arabadakilere acıyacak onların da kendileri gibi hızlı ve ucuz yoldan hakikate varmak istemeyişlerine hayret edecek. Kafasını otobüsün penceresinden çıkarıp sağa sola bağırmaları da bundan biraz.

Arabadakiler ise külüstür de olsa nereye gittiklerine kendileri karar verdikleri bir araç içinde olmaktan gururlu. Otobüsteki çeşitli tiplerle aynı araçta bulunmaktan memnun ve otobüstekilerin bazılarıyla arkadaş olsa da, çoğunun görünüş ve bakışlarından, pek de sevimli bir mekan olmadığı hissinde.

Otobüstekiler çok defa diğer yolcuların *gerçekte* ne kadar iyi insanlar olduklarını anlatır, bu yolcuların aslında başka otobüstekiler ve arabadakilerin anlattığı gibi insanlar olmadığını yeri geldikçe söylerler. Ancak onların da diğer otobüsler ve arabadakiler hakkında *reddetmeye çalıştıklarına benzer* iddiaları vardır. Diğer otobüstekiler ve arabadakilerin çoğu *kötüye benziyordur*.

Kimisi ise basit bir üşengeçlikle almıştır biletini, otobüsün pek de matah olmadığını bilir ancak ne araba alacak imkanı, ne ona bakacak zamanı vardır. Herkesin bir otobüse yerleşmesinin gerekli olduğunu düşündüklerinden, kendilerine en yakın otobüse damlamış ve hayatları boyunca da inmemişlerdir.

Arabadakilerin hayatı zordur. Arabanın her arızasıyla kendileri ilgilenmek, tıkalı yolları gördüklerinde etraftan dolaşmaya çalışmak, bazen yol olmayan yerlerden gitmek, bazen yanlış yollara sapmak, bazen yol açılmasını beklemek, bazen kaza yapıp bunalıma girmek ve bazen de aslında gitmeye çalıştıkları yerin varolmadığını görüp, arabayla birlikte uçurumdan atlamak...

Otobüsten otobüse geçişler de görülür, bazıları da arabalarını bırakıp otobüste yer bulmaya çalışır, çok defa rahatsız olurlar fakat bazen –araba sürmeyi bildikleri için– otobüsün direksiyonuna oturturlar. Zaman zaman, bilhassa otobüsler kaza yaptığında insanların inip araba bulmaya çalıştıkları da olur ancak bu nadirattandır. Kimse otobüsün rahatını bırakmaz istemez, etrafı seyrederek gider, yanındakiyle konuşur ve bu arada istediği işi yapabilir, hatta otobüste işinde kendine faydalı olacak birileri kesin vardır. Pencereden gördükleri sadece otobüsün güzergahıyla sınırlı olabilir ancak güzergah ne olursa olsun, otobüslerin ortak özelliği hemen her insana yetecek *eğlenceli* bir güzergah sunabilmeleridir.

Hakikate hangisi varır? Otobüsler yolu uzatmayı bilir, şoför direksiyonu kendine emanet etmişlerin yüküyle varamayacaklarını asla itiraf etmez, dolanır durur ancak zaten yolcuların çoğu için hakikatin bir önemi yoktur, otobüste rahatları yerindedir.

Arabadakiler de çok defa bir güzel bir manzara bulup hakikat yerine bunu seyretmeyi tercih eder. Yol meşakkatli, yakıt pahalı, arkadaşsızlık sıkıcıdır. Çoğu gitmeye çalıştıkları yerin aslında olmadığına kanaat getirir. Bazıları inatla yola devam eder ancak akıbetleri belirsizdir.

Bunların dışında bir de uçanlar vardır. Ne otobüstekiler, ne arabadakiler onları görür ve uçanların da zaten umurunda değildir. Hakikat diye bir yer varsa uçanların ulaşması daha muhtemeldir, ancak biz yürüyenler onları ne görebilir, ne haberlerini işitebiliriz.